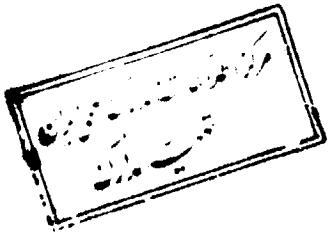

۱۹۷۱

۱۳۷۸ / ۹ / ۱۱

دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده کشاورزی

پایان نامه جهت دریافت:

درجه کارشناسی ارشد معادل

«روشهای زراعت»

موضوع:

ارزیابی مورفولوژیکی هندوانه‌های بومی ایران

استاد راهنمای:

آقای دکتر عوض کوچکی

نگارش

غلامحسین جهان‌بین

• سال تحصیلی: ۱۳۷۵

: ۳۳۰۹/۲

۳۷۹۴۱

تقدیم به :

☆ همه معلماتم؛

☆ و به اولین و مهربانترین آنها پدر فداکارم و
روح مادرم که با وجود تمام مشکلات راه تحصیل
را برایم هموار ساختند.

تقدیم به :

☆ همسر و فرزندان عزیزم؛
☆ که با صبر و شکیبایی مشکلات دوران تحصیلم
را تحمل نمودند.

دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده کشاورزی

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) جلسه
دفاع از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد معادل آقای مهندس غلامحسین جهان بین

رشته: زراعت

تحت عنوان: ارزیابی مورفولوژیکی هندوانه بومی ایران

با حضور استاد راهنما و هیئت داوران در محل دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی
مشهد در تشکیل و با موفقیت دفاع گردید.
نمره ۷۷/ با امتیاز دریافت نمود.

● هیئت داوران:

استاد راهنما:

آقای دکتر عوض کوچکی

اساتید مشاور:

آقای دکتر محمدحسن راشد محصل

آقای دکتر حمید رحیمیان مشهدی

« من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق »

تشکر و قدردانی :

- اکنون که به یاری خداوند متعال این تحقیق به پایان رسیده است ، بر خود لازم می داشم به مصدق کلام گهربار حضرت علی (علیه السلام) که فرمود : « هر کس به من کلمه ای آموخت ، مرا بندۀ خویش ساخته است » از عزیزانی که در انجام این امر بر من منت نهاده و همگام و همراه بوده اند تشکر و سپاسگزاری نمایم .
- در انجام تمام مراحل این پژوهش از راهنماییهای ارزشمند و بیدریغ استاد گرانقدر جناب آقای دکتر عوض کوچکی (استاد راهنما) برخوردار بودم . بی شک بدون این همکاریها و مساعدت ، انجام مراحل پایان نامه امکان پذیر نبود . بدینوسیله از رهنمودهای ارزنده و رزمات فراوان ایشان صمیمانه تشکر نموده و سپاسگزارم .
- هم چنان مراتب تقدیر و سپاس خویشن را از همکاریهای صمیمانه آقایان دکتر محمد حسن راشد محصل و دکتر حمید رحیمیان مشهدی بخاطر راهنماییهای سازنده و مطالعه دقیق پایان نامه اعلام می دارم .
- از مدیریت محترم مرکز تحقیقات کشاورزی ، بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر که در فراهم آوردن امکان اجرای این تحقیق همکاری نموده اند قدردانی می نمایم .

● در طول اجرای این تحقیق از یاری و مساعدت خانم

مهندس سکینه شفاءالدین، آقای دکتر عباس گرامی، آقای عبدالناصر
مهدی پور، خانم مهندس شهدید اخوان برخوردار بوده‌ام، که مراتب
تشکر خود را اعلام می‌دارم.

● جهت انجام محاسبات کامپیوتی از همکاری و مساعدت

آقایان: حضرتقلی سراج، محمد بازوبندی، سعید خاوری خراسانی،
حسنعلی شهبازی برخوردار بوده‌ام که سپاسگزاری می‌نمایم.

«فهرست مطالب»

شماره صفحه

عنوان

۱	چکیده فارسی
فصل اول:	
۴	۱ - مقدمه
۶	۱ - سطح زیرکشت و تولید محصول
فصل دوم:	
۱۰	۲ - بررسی منابع
۱۰	۱ - تاریخچه هندوانه
۱۱	۲ - طبقه‌بندی گیاهشناسی
۱۴	۳ - منابع رژیمیکی هندوانه
۱۶	۴ - بیولوژی تولید مثل
۱۷	۵ - رژیمیک و ستیولوژی
۱۸	۶ - روش‌های اصلاحی هندوانه
۲۰	۷ - خصوصیات کمی
۲۰	۸ - خصوصیات کیفی
۲۱	۹ - دوره رسیدگی
۲۱	۱۰ - ضخامت پوست
۲۲	۱۱ - خصوصیات زراعی
۲۲	۱۲ - اثر هورمونهای گیاهی روی جنسیت گل هندوانه

-الف-

عنوان

فصل سوم :

۲۶	۳ - مواد و روش
۲۶	۱ - ۲ - عملیات مزرعه‌ای . موقعیت محل اجرای طرح
۲۶	۲ - آماده‌سازی زمین
۲۷	۳ - ۲ - پیاده کردن طرح و نقشه آزمایش
۳۲	۴ - ۳ - کاشت و داشت
۳۲	۵ - برداشت
۳۳	۶ - ۳ - محاسبات آماری

فصل چهارم :

۳۵	۴ - نتیجه گیری و بحث
۳۶	۱ - ۴ - عملکرد میوه
۴۳	۲ - ۴ - زمان گلدهی تاریخی
۴۵	۳ - ۴ - طول دوره برداشت
۴۷	۴ - ۴ - اسیدیته
۵۲	۵ - ۴ - وزن صد دانه
۵۷	۶ - ۴ - نسبت وزن پوست به وزن میوه
۶۰	۷ - ۴ - ضخامت پوست میوه
۶۲	۸ - ۴ - نسبت وزن گوشت به وزن میوه
۶۴	۹ - ۴ - درصد قند میوه
۶۹	۱۰ - ۴ - عرض میوه
۷۲	۱۱ - ۴ - طول میوه

شماره صفحه

عنوان

۷۴	۱۲ - ۴ - نسبت وزن بذر به وزن میوه
۷۶	۱۳ - ۴ - طول بذر
۷۸	۱۴ - ۴ - عرض بذر
۸۰	۱۵ - ۴ - قطر بذر
۸۴	۱۶ - ۴ - تجهیز خوشای (کلاستر آنالیز)
۸۶	خلاصه و نتیجه گیری
۸۷	چکیده انگلیسی
	فصل پنجم :
۸۸	ضمائم
۱۴۲	منابع فارسی
۱۴۶	منابع انگلیسی

«فهرست اشکال»

شماره صفحه

عنوان

۷	شکل ۱ - سطح زیرکاشت هندوانه به تفکیک هر قاره (هزار هکتار)
۷	شکل ۲ - متوسط عملکرد هندوانه به تفکیک هر قاره (تن)
۸	شکل ۳ - سطح زیرکاشت هندوانه در چند کشور آسیایی (هزار هکتار)
۲۸	شکل ۴ - تعداد توده هندوانه به تفکیک مبداء جغرافیایی
۳۹	شکل ۵ - مقایسه عملکرد ارقام شاهد
۴۹	شکل ۶ - پراکنش فراوانی عملکرد توده های بومی هندوانه ایران
۴۴	شکل ۷ - پراکنش فراوانی گلدهی تا رسیدن توده های بومی هندوانه ایران
۴۴	شکل ۸ - مقایسه زمان گلدهی تا رسیدن ارقام شاهد
۴۶	شکل ۹ - پراکنش فراوانی طول دوره برداشت توده های بومی هندوانه ایران
۴۶	شکل ۱۰ - مقایسه طول دوره برداشت ارقام شاهد
۴۸	شکل ۱۱ - پراکنش فراوانی اسیدیته توده های بومی هندوانه ایران
۴۸	شکل ۱۲ - مقایسه اسیدیته ارقام شاهد
۵۳	شکل ۱۳ - پراکنش فراوانی وزن صد دانه توده های بومی هندوانه ایران
۵۳	شکل ۱۴ - مقایسه وزن صد دانه ارقام شاهد
۵۹	شکل ۱۵ - پراکنش فراوانی نسبت وزن پوست به وزن میوه توده های بومی هندوانه ایران
۵۹	شکل ۱۶ - مقایسه نسبت وزن پوست به میوه ارقام شاهد
۶۱	شکل ۱۷ - پراکنش فراوانی ضخامت پوست توده های بومی هندوانه ایران
۶۱	شکل ۱۸ - مقایسه ضخامت پوست ارقام شاهد

عنوان

شماره صفحه

شکل ۱۹ - پراکنش فراوانی نسبت وزن گوشت به وزن میوه توده‌های بومی هندوانه ایران ۶۳
شکل ۲۰ - مقایسه نسبت گوشت به میوه ارقام شاهد ۶۳
شکل ۲۱ - پراکنش فراوانی درصد قند توده‌های بومی هندوانه ایران ۶۵
شکل ۲۲ - مقایسه درصد قند ارقام شاهد ۶۵
شکل ۲۳ - پراکنش فراوانی عرض میوه توده‌های بومی هندوانه ایران ۷۱
شکل ۲۴ - مقایسه عرض میوه ارقام شاهد ۷۱
شکل ۲۵ - پراکنش فراوانی طول میوه توده‌های بومی هندوانه ایران ۷۳
شکل ۲۶ - مقایسه طول میوه ارقام شاهد ۷۳
شکل ۲۷ - مقایسه نسبت وزن بذر به میوه ارقام شاهد ۷۵
شکل ۲۸ - پراکنش فراوانی نسبت وزن بذر به وزن میوه توده‌های بومی هندوانه ایران ۷۵
شکل ۲۹ - پراکنش فراوانی طول بذر توده‌های بومی هندوانه ایران ۷۷
شکل ۳۰ - مقایسه طول بذر ارقام شاهد ۷۷
شکل ۳۱ - پراکنش فراوانی عرض بذر توده‌های بومی هندوانه ایران ۷۹
شکل ۳۲ - مقایسه عرض بذر ارقام شاهد ۷۹
شکل ۳۳ - پراکنش فراوانی قطر بذر توده‌های بومی هندوانه ایران ۸۱
شکل ۳۴ - مقایسه قطر بذر ارقام شاهد ۸۱
شکل ۳۵ - کلاستر اقلیم‌های مورد بررسی بر اساس صفات مورد مطالعه ۸۵

«فهرست جداول»

شماره صفحه

عنوان

۱۵	جدول ۱ - کلکسیونهای ذرم پلاسم هندوانه
۲۹	جدول ۲ - مشخصات بذور مورد استفاده در طرح
۹۲	جدول ۳ - تجزیه رگرسیون برآورده عملکرد در جامعه کل برای عرض میوه
۹۲	جدول ۴ - تجزیه رگرسیون برآورده عملکرد در جامعه کل با درصد قند میوه
۹۳	جدول ۵ - تجزیه رگرسیون برآورده عملکرد در جامعه کل با عرض بذر
۹۲	جدول ۶ - تجزیه رگرسیون برآورده عملکرد در جامعه کل با قطر بذر
۳۸	جدول ۷ - صفات یادداشت برداری شده توده‌های هندوانه که عملکرد بالاتر یا مساوی با ارقام شاهد داشته‌اند
۴۰	جدول ۸ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین عملکرد آنها با ارقام شاهد
۹۴	جدول ۹ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین زمان گلدهی تاریخی آنها با ارقام شاهد
۹۷	جدول ۱۰ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین طول دوره برداشت آنها با شاهدهای آزمایش
۴۹	جدول ۱۱ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین اسیدیته آنها با ارقام شاهد آزمایش
۵۴	جدول ۱۲ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین وزن صدادنه آنها با ارقام شاهد
۱۰۰	جدول ۱۳ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه نسبت وزن پوست به وزن میوه با ارقام شاهد

عنوان

شماره صفحه

جدول ۱۴ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین ضخامت پوست آنها با ارقام شاهد ۱۰۳
جدول ۱۵ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین نسبت وزن گوشت به وزن میوه با ارقام شاهد آزمایش ۱۰۶
جدول ۱۶ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین درصد قند با ارقام شاهد ۶۶
جدول ۱۷ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین عرض میوه آنها با ارقام شاهد ۱۰۹
جدول ۱۸ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین طول میوه آنها با ارقام شاهد ۱۱۱
جدول ۱۹ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین نسبت وزن بذر به وزن میوه با ارقام شاهد ۱۱۴
جدول ۲۰ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین طول بذر با ارقام شاهد ۱۱۸
جدول ۲۱ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین عرض بذر با ارقام شاهد ۱۲۱
جدول ۲۲ - جدول گروه‌بندی توده‌های هندوانه و مقایسه میانگین قطر بذر با ارقام شاهد ۱۲۴
جدول ۲۳ - ضرایب همبستگی بین صفات ۸۳
جدول ۲۴ - مقادیر پارامترهای آماری صفات توده‌های بومی هندوانه ایران ۸۲
جدول ۲۵ - کلاستر اقلیم‌های مورد بررسی بر اساس صفات مورد مطالعه ۸۴
جدول ۲۶ - مشخصات خاک محل اجرای طرح ۸۹
جدول ۲۷ - نقشه طرح آزمایش ۹۰
جدول ۲۸ - یادداشت برداریها ۹۱
جدول ۲۹ - جدول آنالیز واریانس عملکرد ۱۲۷
جدول ۳۰ - جدول مقایسه میانگین عملکرد ۱۲۷

عنوان

شماره صفحه

١٢٨	جدول ٣١ - جدول آنالیز واریانس وزن صد دانه
١٢٨	جدول ٣٢ - جدول مقایسه میانگین وزن صد دانه
١٢٩	جدول ٣٣ - جدول آنالیز واریانس طول دوره برداشت
١٢٩	جدول ٣٤ - جدول مقایسه میانگین طول دوره برداشت
١٣٠	جدول ٣٥ - جدول آنالیز واریانس طول میوه
١٣٠	جدول ٣٦ - جدول مقایسه میانگین طول میوه
١٣١	جدول ٣٧ - جدول آنالیز واریانس درصد قند
١٣١	جدول ٣٨ - جدول مقایسه میانگین درصد قند
١٣٢	جدول ٣٩ - جدول آنالیز واریانس مدت زمان گلدهی تا رسیدن
١٣٢	جدول ٤٠ - جدول مقایسه میانگین مدت زمان گلدهی تا رسیدن
١٣٣	جدول ٤١ - جدول آنالیز واریانس اسیدیته
١٣٣	جدول ٤٢ - جدول مقایسه میانگین اسیدیته
١٣٤	جدول ٤٣ - جدول آنالیز واریانس قطر بذر
١٣٤	جدول ٤٤ - جدول مقایسه میانگین قطر بذر
١٣٥	جدول ٤٥ - جدول آنالیز واریانس طول بذر
١٣٥	جدول ٤٦ - جدول مقایسه میانگین طول بذر
١٣٦	جدول ٤٧ - جدول آنالیز واریانس نسبت وزن پوست به وزن میوه
١٣٦	جدول ٤٨ - جدول مقایسه میانگین نسبت وزن پوست به وزن میوه
١٣٧	جدول ٤٩ - جدول آنالیز واریانس عرض بذر
١٣٧	جدول ٥٠ - جدول مقایسه میانگین عرض بذر
١٣٨	جدول ٥١ - جدول آنالیز واریانس عرض میوه